

ناتوردشت؛ روایتی پربیح و خم در مورد خبری کوتاه

فیلم «ناتوردشت» که در ژانر اجتماعی ساخته شده برای اولین بار در چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمده است. در یک روستای کوچک، دخترپچه‌ای به مدت سه روز گم می‌شود و... . تعلیق داستان به‌خاطر این اتفاق بالا بوده و هر لحظه مخاطب را درگیر خود می‌کند، به‌دلیل وجود همین تعلیق و موضوعی که ممکن است مخاطبین کم‌سن را دچار دلهره کند. فیلم ناتوردشت رده سنی ۱۵+ سال را به خود اختصاص داده. در خلاصه داستان فیلم ناتوردشت آمده است: وقتی بچه بومد و چپری می‌خواستم و برام نمی‌گرفتن، می‌فتم یه گوشه قایم می‌شدم تا تنبیه‌شون کنم. فیلمنامه فیلم ناتوردشت با الهام از یک داستانی واقعی، توسط سیدمحمدرضا خردمندان و حمید اکبری خامنه به نگارش درآمده است. آن‌طور که مشخص است این فیلم، ربطی به ناطوردشت، رمان معروف و محبوب جروم دیوید سلینجر ندارد و تنها نام آن شبیه این رمان است. داستان فیلم به یکی از اتفاقات مهم اجتماعی ایران برمی‌گردد؛ جایی که همه تلاش می‌کنند دختر گمشده را پیدا کنند و در این بین، رازهایی برملا می‌شود. مشکل اصلی ناتوردشت این است که فیلمنامه به اندازه‌ای وسواس‌گونه در دادن اطلاعات به مخاطب عمل می‌کند که عملا دوسوم از زمان فیلم گذشته و تماشاگر هنوز به جزم‌شدن دخترپچه (پسنا) اطلاعاتی دریافت نکرده و درواقع به تماشای عملیات جست‌وجو برای نجات تشسته است! از سوی دیگر اشاره به المان‌های مذهبی در آغاز فیلم سرزنشت احمد پیران (با نقش آفرینی حجازی‌فر) را برای مخاطب قابل حدس کرده و عملا مشت فیلمنامه‌نویس در گره‌افکنی وگره‌گشایی را برای مخاطب باز می‌کند. نقطه قوت فیلم در سکانس‌های پایانی ناتوردشت است. کارگردان با کمک نقش‌آفرینی تأثیرگذار هادی حجازی‌فر در سکانس‌هایی پسنا، اجرایی دقیق و تماشایی را به نمایش می‌گذارد. حامد ثابت از معدود آهنگسازانی است که همچنان برای سینمای ایران موسیقی اورجینال و ارکسترال می‌نویسد؛ کارهایش را آکوستیک و دراستودیو با نوازندگان واقعی ضبط می‌کند و نگاهش به موسیقی فیلم نگاهی است در کلاس جهانی. حامد ثابت زمانی جزو آهنگسازان نسل جدید سینمای ایران محسوب می‌شد که با نواهای مینیمال‌ش انتها به فیلم‌های بهرام توکل‌رنگی و بو داده بود بلکه یک ناقله جدید را با «پرسه در مه» و بعدتر در «اینا بدون من» وارد موسیقی فیلم ایران کرد. او بعدتر با ساخت موسیقی بی‌نظیر «تنگه ایوقریب» به گمان من، موسیقی خود را در حافله شنیداری ایران ثبت کرد. ثابت که تا به امروز دو سیم‌رغ را برای «بی‌همیشه» و «برلین منفی هفت» به خانه برده است با موسیقی چند فیلم از جمله ناتوردشت، لاک‌پشت و ماریا در جشنواره چهل و سوم حضور داشت. ناتوردشت فیلم‌نماهای واید و زیباییست که پر از رنگ و لعابند؛ از تصویر هوایی مزارع گرفته تا آزاد کردن پرندehای وحشی کمپاب در یک آسمان وسیع. موسیقی در این نماها حضوری فعال و تماتیک دارد. در این لحظات که در زمره آثارترین لحظات فیلم محسوب می‌شوند و تماشاگر از معدود لحظاتی است که می‌تواند نفسی تازه کند، موسیقی نیز جریان‌ی پربنک‌تر دارد.

متن کامل را در جام جم آنلاین بخوانید

کیونکر/اسکن کنید

طی مراسمی دردانشکده فلسفه دانشگاه ساریوو،از کتاب «فرهنگ واژگان فارسی در زبان بوسنیایی» رونمایی شد. این اثر که با همکاری رایزنی فرهنگی ایران، انستیتو زبان و دانشکده فلسفه دانشگاه ساریوو به چاپ رسیده، سندی بر پیوندهای عمیق تاریخی و فرهنگی دو ملت است. محمدحسین انصاری رایزن فرهنگی ایران، در سخنان خود فرهنگ‌نویسی را «ثبت حافظه تاریخی زبان» خواند

پیوند زبانی در ساریوو

و گفت: واژگان فارسی ریشه‌دوانده در زبان بوسنیایی، نشانه قرن‌ها تعامل فرهنگی و سفر اندیشه‌های بزرگانی چون حافظ و مولوی به این سرزمین هستند. این کتاب که حاصل تلاش پروفسور جینتا خاوریچ و پروفسور آمله شهوویچ است، شامل حدود ۲۰۰۰ واژه و ۲۵۰ نام خانوادگی باریشه فارسی می‌شود. اساتید زبان شناسی حاضر در این نشست، از جمله امیرا توریبیچ و منیر درکیچ این فرهنگ

عمار،امیدی برای سینمای ایران

در جشنواره مردمی فیلم عمار، بسیاری از فیلمسازان جوان از دورافتاده‌ترین نقاط کشور به سینمای ایران معرفی شدند

دریغ شد و بیشتر جوانین این جشنواره‌ها به فیلمسازان همان جریان اعطاگردید. هرچند به لحاظ هنری و روایی، ساختارهای بسیار ضعیف و عقب مانده داشتند.

اغلب در این میدان، مستندهایی مورد توجه قرار می‌گرفت که به هر نحو ممکن، تفکرات و ارزش‌های اسلامی و ملی و انقلابی را زیر سؤال برده و آیین و سبک زندگی و ترقیات و شبها ت تبلیغات آن سوی مرزها را بزرگ می‌کردند. همچون فیلم‌هایی که مهرداد اسکویی، محمد شیروانی، بیروز کلانتری، مجتبی میرطهباس و... تولید کردند یا مستندهای متعلق به فیلمسازان پیش از انقلاب.

نادیده گرفتن فیلمسازان و مستندسازان جوان که اغلب متعلق به جبهه انقلاب بودند، از سوی جریان اصلی سینمای کشور، از مهم‌ترین خسارات و آسیب‌های این سینما محسوب شد که آن را علاوه‌بر دوری از یک جریان اصیل سینمایی و همچنین روایات ناگفته، از مهم‌ترین دغدغه‌ها و دلمشغولی‌های مردم و توده‌های محروم جامعه باز داشت.

راهی برای عمارشن

اگرچه اغلب متولیان سینمای کشور، این سینما را از وجود مستندسازان جوان انقلابی محروم ساختند اما خوشبختانه بنیانگذاری جشنواره‌ای دیگر که هم فیلم‌های کوتاه و هم آثار مستند را پوشش می‌داد، به نام جشنواره «عمار» از سال ۱۳۸۹ تا حدود زیادی نقیصه فوق را جبران کرد. خصوصاً که متولی جشنواره عمار، جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی با مدیریت وحید جلیلی و مرحوم نادر طالب‌زاده بود که خود همین موضوع فرصت مناسبی برای فیلمسازان کوتاه و مستندسازان جوان انقلابی به وجود آورد. حتی برای آنان که مانند نقویان و امثال او به مرکز مستندسازی حوزه هنری یا م‌سناسی مانند سفیر فیلم و بنیاد روایت فتح و... دسترسی نداشتند و فقط خودشان بودند و خدای خودشان.

از همین‌رو در جشنواره مردمی فیلم عمار، بسیاری از فیلمسازان جوان از دورافتاده‌ترین نقاط کشور به سینمای ایران معرفی شدند. اگرچه لای‌های حاکم بر این سینما، همچنان آن را مانند قلعه‌ای در بسته و غیرقابل نفوذ برای جریان سینماگران جوان درآورده‌اند اما آثارشان در اقصی نقاط این سرزمین بر پرده سینما یا نمایشگرهای ویدئویی در خانه‌ها و مساجد و حسینیه‌ها و سالن‌های عمومی در مقابل دیدگان محروم‌ترین مردم ایران در روستاهای دورافتاده قرار گرفت و حتی بر صفحه تلویزیون‌های کوچک خانگی در اتاق‌های محقر به نمایش گذاشته شد.

نمایش

«دمانس» در تماشاخانه تهران

نمایش کمدی «دمانس» به نویسندگی حامد رحیمی صدر و کارگردانی مهدی هاشم‌آبادی، از ۲۹مهرماه در تماشاخانه تهران روی صحنه می‌رود. همزمان با آغاز پیش‌فروش بلیت‌های سه‌روزنخست درسایت تیوال، ازپوستر این اثر که طراحی آن راهاشم‌آبادی برعهده داشته رونمایی‌شد. این نمایش کمدی ـ اجتماعی که هرشب ساعت ۲۱ درسالن مده‌آجرامی‌شود، داستان خود را باحضور جمعی از بازیگران تئاتر روایت می‌کند. محمد ذوالنوربان، احمد شاهی، امیرحسین نورانی، حسام باقری، علی فرخنده‌نژاد، آذین کنعانیان و بهاره ترابی از جمله هنرمندانی هستند که در این اثر به ایفای نقش می‌پردازند. دمانس تجربه‌ای جدید در کارنامه مهدی هاشم‌آبادی پس از کارگردانی آثار مختلف است و تیم اجرایی آن را جمعی از طراحان جوان از جمله هستی حیدری (گریم)، مبینا پیشکار (لباس) و متین هاشم‌آبادی (آهنگساز) تشکیل می‌دهند. مدیریت روابط عمومی این پروژه برعهده زهرا شایان‌فر است. علاقه‌مندان می‌توانند برای تهیه بلیت به سایت تیوال مراجعه کنند.

هنری هاج و واج می‌مانند که بالاخره فرم چیست و محتوا کجاست و ناگزیر به تئوری منسوخ جدایی فرم از محتوا تن درمی‌دهند!!

مستندسازان جوان

از طرف دیگر، سینمای مستند نیز با حضور مستندسازان جوانی مانند مهدی نقویان و مرکز مستندسازی حوزه هنری خصوصاً با مدیریت جوان و فعالش، حال و هوایی دیگر پیدا کرد. دو مجموعه مستند «در برابر طوفان» درباره روزهای انقلاب با استفاده از فیلم‌ها و اسنادی که تا آن روز در برابر هیچ رسانه‌ای قرار نگرفته بودند (مانند اسناد مذاکرات شورای امنیت کشور در روزهای اوج انقلاب در بهمن ۵۷) و «خارج از دید» درباره فتنه سال ۸۸ و پس از آن که برای اولین بار از فیلم‌های تعقیب و مراقبت و همچنین دستگیری جاسوسانی مانند محمد باقر و سیامک نمازی، همچنین نازنین زاغری و نزار زاکا استفاده شده بود، از جمله مهم‌ترین مستندهای فوق بودند که هرکدام در دو سری ۱۲،۱۰ قسمتی تولید شدند. مهدی نقویان پیش از آن نیز فیلم‌های مستند درخور توجهی مثل «بازی»، «رمز و راز ملکه»، «پول و پورن»، «ارثیه پدری»، «گزارش اقلیت»، «قصه فیل والاغ» و... را ساخته بود.

در این مسیر باید به ایجاد مراکزی مانند سفیرفیلم و بنیاد روایت و رونق مستندسازی پویا در تلویزیون و حتی ایجاد شبکه مستند نیز اشاره کرد که در مسیر ساخت فیلم و سریال‌های مستند استاندارد و قوی با موضوعات آگاهی بخش مردمی و انقلابی، سهمی مهم و نقشی اساسی داشتند.

روند غنی شدن مستند در سینمای ایران، متأسفانه از سوی جریان حاکم بر آن که اکثراً در اختیار همان گروه شبه‌روشنفکر و دارای تفکرات سکولار و با گرایشات غربی بود، موردتوجه قرار نگرفت و علی‌رغم شعارهای شداد و غلاظ برای حمایت از سینماگران جوان اما میدان را همچنان به مستندسازان جریان‌ی که اغلب در انجمن‌های مستندسازی خانه سینما متمرکز بودند یا مورد علاقه رسانه‌های خارج کشور قرار می‌گرفتند واگذار کرد.

از همین رو حضور در مهم‌ترین جشنواره‌های مستند کشور مثل جشنواره سینما حقیقت یا بخش مستند جشنواره فجر یا جشنواره سینمای جوان از اغلب فیلمسازان جوان انقلابی

رویداد

سد ویزا برای مستندساز ایرانی

هیمن خالدی مستندساز ایرانی به‌دلیل عدم صدور ویزا از سوی سفارت‌های سوئیس و انگلستان، از حضور در دو جشنواره معتبر فیلم زوریخ و لندن بازماند. در نتیجه مستند حضور او (بال‌های آوازخوان) بدون حضور اوامش در این رویدادها به نمایش درآمد. سفارت سوئیس در حالی از صدور ویزا برای خالدی و تیمش امتناع کرد که او تنها دو هفته پیش برنده جایزه بهترین مستند آسیا از جشنواره بوسان شده بود. این سفارت، دلیل رد درخواست را «احتمال عدم بازگشت» عنوان کرده است؛ ادعایی که با توجه به تنها گذاشتن دو فرزند خردسال این کارگردان در ایران، واهی به‌نظر می‌رسد. تأخیر در بررسی پرونده ویزای انگلستان نیز مانع از حضور خالدی در جشنواره فیلم لندن شد. بال‌های آوازخوان در این جشنواره در بخش معتبر رقابتی «گریپرسون» حضور داشت که به بهترین مستند بلند جایزه می‌دهد. این اتفاقات بار دیگر چالش‌های جدی فیلمسازان ایرانی برای حضور در عرصه‌های بین‌المللی را برجسته می‌کند و موقعیت‌های هنری را در سایه موانع سیاسی و دیپلماتیک قرار می‌دهد.

شب کلاسیک در وحدت

فریدون نامحی (نوازنده پیانو) در نخستین شب آبان ماه با رستپالی از آثار بزرگان موسیقی کلاسیک جهان در تالار وحدت روی صحنه می‌رود. این کنسرت که پنجشنبه اول آبان ساعت ۲۱:۳۰ برگزار خواهد شد، شامل قطعاتی از چند آهنگساز برجسته است. نامحی در این اجرا آثاری از موتزارت، شوبرت، شوبن، فیلیپ گلس، فرانئس لیست و آستور پیاتزولا را خواهد نواخت. همچنین اجرای موموان سوم از سونات «طوفان» اثر بتهوون، یکی از بخش‌های ویژه این رستپال پیانو خواهد بود. این برنامه فرصتی برای علاقه‌مندان موسیقی کلاسیک برای شنیدن گزیده‌ای از شاهکارهای تاریخ پیانوست.

